

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.13.2018.MBK

Warszawa, 20 czerwca 2018 r.

**Pan
Wojciech Klepacki
Wójt
Gminy Wodynie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 4-9 kwietnia 2018 r. kontrolę kompleksową w Urzędzie Gminy w Wodyniach .

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie prawidłowości realizacji zadań własnych gminy dotyczących tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zakresie:

- opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 8 czerwca 2018 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy. Podczas kontroli ustalono, że działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Wodynie realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny.

Uchwałą nr XXXVII/261/18 Rady Gminy Wodynie z dnia 18 stycznia 2018 r. został przyjęty „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2022”. Głównym celem programu jest: „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrony ofiar przemocy

rodzinie, podniesienie świadomości społecznej w sprawie przemocy domowej i informacja o możliwości uzyskania pomocy”. Dla osiągnięcia celów programu ustalono zadania (działania), wskazano realizatorów, adresatów działań, ogólny termin realizacji każdego działania, obejmujący lata 2018-2022. Określony został sposób monitorowania i ewaluacji programu wraz ze wskaźnikami oraz źródło finansowania bez uwzględnienia kwot. Nie określono zakładanych rezultatów realizacji programu.

Na terenie gminy Wodynie nie funkcjonują ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy. W okresie kontrolowanym nie zaistniała sytuacja wymagająca skierowania osoby doznającej przemocy do placówki na pobyt całodobowy.

W okresie objętym kontrolą nie było również przypadków odebrania dziecka z rodziny na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty”.

Nie wystąpiły przypadki skierowania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy wobec członków rodziny.

Na podstawie art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Rada Gminy Wodynie przyjęła uchwałę nr XIII/77/12 z dnia 7 marca 2012 r. w sprawie trybu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Załącznikiem do niniejszej uchwały jest Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z zapisem § 3 pkt 1 wymienionego regulaminu zgłoszenia sprawy na posiedzenie grup roboczych może dokonać każdy członek Zespołu lub grupy roboczej. Osoba zgłaszająca sprawę ustala z przewodniczącym skład, miejsce i termin posiedzenia grupy roboczej. Powyższy zapis w regulaminie jest nieprawidłowy, ponieważ w myśl art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zespół interdyscyplinarny tylko kolegialnie może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Zarządzeniem nr 10a.2012 z dnia 3 kwietnia 2012 r. Wójt Gminy Wodynie powołał Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W § 1 powyższego zarządzenia zapisano, że został powołany Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy Gminnym Ośrodku Pomocy Rodzinie w Wodyniach.

Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Natomiast w myśl art. 9a ust. 9 ustawy ośrodek pomocy społecznej zapewnia jedynie obsługę organizacyjno-techniczną zespołu.

Do składu Zespołu Interdyscyplinarnego zostali powołani wszyscy przedstawiciele podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 9a ust. 8 wymienionej ustawy, pomiędzy Wójtem Gminy Wodynie a przedstawicielami podmiotów wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego zawarto stosowne porozumienia o współpracy.

W myśl art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wszyscy członkowie zespołu zobowiązali się do zachowania poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, składając stosowne oświadczenia.

Obecnie Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego, jest przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodyniach zatrudniony na stanowisku asystenta rodziny, wybrany na posiedzeniu zespołu w dniu 9 maja 2016 r.

Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodyniach. Zespół Interdyscyplinarny spotykał się w pomieszczeniu ośrodka. Wpływ korespondencji do zespołu, w tym formularzy NK-A, potwierdzano pieczęcią ośrodka i zapisywano w rejestrze korespondencji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodyniach. Dokumentacja związana z realizacją procedury „Niebieskie Karty” przechowywana była w zamkniętych szafach i dostępna była tylko dla osób upoważnionych. Kierownik ośrodka zgłosił do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w Warszawie zbiór danych osobowych o nazwie „Zespół Interdyscyplinarny/Przemoc/Grupy robocze” – zgłoszenie nr 005444/16.

W kontrolowanym okresie odbyło się 20 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Dokumentację z posiedzeń zespołu stanowiły protokoły i listy obecności. Zgodnie z art. 9a ust. 7 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie posiedzenia zespołu odbywały się w zależności od potrzeb jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Wszystkie procedury prowadzone były przez zespół, bez powoływania grup roboczych.

W kontrolowanym okresie, w posiedzeniach zespołu nie uczestniczyli przedstawiciele: Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Wodyniach, Sądu Rejonowego w Siedlcach (kurator dla dorosłych), Zarządu Organizacji Gminnych Związku OSP, Parafii w Rudzie Wolińskiej.

W trakcie kontroli sprawdzono 12 procedur „Niebieskie Karty”, wszczętych w 2017 r. W 11 przypadkach procedurę wszczęła Policja, a w 1 przypadku ośrodek pomocy społecznej. Wszystkie procedury zostały zakończone w okresie objętym kontrolą.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji indywidualnej, dotyczącej osób i rodzin, wobec

których wszczęto i prowadzono procedurę, stwierdzono, że:

- „Niebieska Karta – A” przekazywana była do przewodniczącego zespołu w ciągu 7 dni, zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
- Przewodniczący przekazywał formularz „Niebieskiej Karty – A” w ciągu 3 dni członkom Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia.
- Spotkania z osobami stosującymi przemoc w rodzinie i osobami doznającymi przemocy w rodzinie organizowane były tego samego dnia, w różnych godzinach ale w kilkuminutowym odstępie czasu.
- W skontrolowanych procedurach stwierdzono brak dogłębnej diagnozy sytuacji rodziny. Została ona sporządzona głównie na podstawie informacji osoby doznającej przemocy i nie uwzględniała informacji pozyskanych z innych źródeł, co jest niewystarczające.
- W większości przypadków opracowane w formularzach NK-C plany pomocy zawierały tylko działania przewidziane dla jednostki organizacyjnej pomocy społecznej i Policji. W 3 rodzinach z małoletnimi dziećmi indywidualny plan pomocy tych rodzin obejmował działania oświaty ale nie zawierał działań przedstawiciela ochrony zdrowia. We wszystkich rodzinach występował problem uzależnienia od alkoholu. W ramach procedury podjęte zostały działania przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Indywidualne plany pomocy nie były systematycznie monitorowane i weryfikowane.
- W 10 skontrolowanych przypadkach zespół spotkał się tylko raz, następne spotkanie zespołu kończyło procedurę, co było niewystarczające.
- Działania podejmowane w ramach procedury oraz ich efekty nie były w pełni dokumentowane. W sprawdzonej dokumentacji znajdowały się notatki urzędowe z wizyt dzielnicowego oraz przedstawicieli ośrodka pomocy społecznej (z wyjątkiem 2 procedur), potwierdzające przeprowadzenie zaplanowanych działań. W dokumentacji znajdowały się notatki służbowe pedagogów szkolnych potwierdzające przeprowadzone działania. Analizowane sprawy nie zawierały notatek służbowych potwierdzających przeprowadzenie działań przez przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. W ramach procedury przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych informował o możliwościach prawnych dotyczących zobowiązania poddania osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do poddania się leczeniu odwykowemu. Informacje

przekazywane były głównie na posiedzeniach zespołu o czym świadczą zapisy w protokołach z posiedzeń.

- Zgodnie z § 18 ust. 1 przywołanego wyżej rozporządzenia, zakończenie procedur nastąpiło w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.
- Zakończenie procedur „Niebieskie Karty” przeprowadzane było na podstawie § 18 ust. 2 przywołanego wyżej rozporządzenia. Protokoły z zakończenia procedur podpisane były przez przewodniczącego zespołu; zawierały dane osób, datę rozpoczęcia i zakończenia procedury oraz opis podjętych działań w ramach procedury.
- Zawiadomienia o zakończeniu procedur zostały przesłane tylko do Policji mimo, że w procedurach uczestniczyły też inne podmioty, co jest niezgodne z § 18 ust. 3 rozporządzenia.

Za powstanie nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pan jako Wójt Gminy Wodynie .

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2022” uzupełnić o terminy prowadzonych działań oraz o zakładane rezultaty realizacji programu.
2. Podjąć działania w celu dostosowania zapisu Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie dotyczącego sposobu powoływania grup roboczych do art. 9a ust. 10 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Zapewniać systematyczny udział w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego wszystkich jego członków.
4. Spotkania z osobami stosującymi przemoc w rodzinie oraz z osobami doznającymi przemocy w rodzinie organizować zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U Nr 209, poz.1245)
5. Działania podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty” poprzedzać sporządzeniem dogłębnej diagnozy sytuacji rodziny.

6. Dokumentować na bieżąco wszystkie działania podejmowane w ramach procedury, zgodnie z § 10 przywołanego wyżej rozporządzenia.
7. Systematycznie monitorować i w zależności od potrzeby weryfikować indywidualne plany pomocy, zgodnie z § 16 ust. 3 przywołanego wyżej rozporządzenia.
8. Powiadamiać podmioty uczestniczące w procedurze o jej zakończeniu, zgodnie z w § 18 ust. 3 przywołanego wyżej rozporządzenia.

Ponadto zalecam zmianę zapisu § 1 Zarządzenia nr 10a.2012 z dnia 3 kwietnia 2012 r. Wójta Gminy Wodynie odnośnie powołania Zespół Interdyscyplinary do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy Gminnym Ośrodku Pomocy Rodzinie w Wodyniach .

Jednocześnie zobowiązuję Pana do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zalecenia pokontrolnego lub przyczynach jego niewykonania.

Informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769), w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.

W przypadku niezgłoszenia lub nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń** Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie. W przypadku uwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń, powiadamiając o realizacji zaleceń, należy mieć na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez Wojewodę zastrzeżeń.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Olszewska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej